

Ar. Gör. Dr. Gizem ERSEN PERÇİN

**MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK
BAKIMINDAN MAL REJİMLERİ**

**Uygulanacak Hukuk – Milletlerarası Yetki –
Tanıma ve Tenfiz**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

KARŞILAŞTIRMALI HUKUK BAKIMINDAN MAL REJİMİ

I. Mal Rejiminin Tanımı	5
II. Mal Rejiminin Tarihsel Gelişimi	8
III. Anglo Sakson ve Kıta Avrupası Hukuk Sistemlerinde Mal Rejimi ...	11
A. Anglo Sakson Hukuk Sisteminde Mal Rejiminin Temel Özellikleri	12
1. İngiliz Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	13
2. Amerikan Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	17
B. Kıta Avrupası Hukuk Sisteminde Mal Rejiminin Temel Özellikleri	21
1. Fransız Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler ...	22
2. Rus Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	25
3. Alman Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	27
4. İsviçre Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	30

IV. Türk Hukukunda Mal Rejimi	31
A. 743 sayılı “Türk Kanunu Medenisi” Döneminde Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler.....	32
B. 4721 sayılı “Türk Medeni Kanunu” Döneminde Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler.....	35
1. Yasal Mal Rejimi	36
a. Yürürlük Meselesi.....	36
b. Eşlerin Malvarlıkları.....	38
c. Mal Rejiminin Sona Ermesi.....	46
d. Tasfiye	48
2. Sözleşmesel Mal Rejimi.....	61
3. Olağanüstü Mal Rejimi.....	64

İkinci Bölüm

Karşılaştırmalı Milletlerarası Özel Hukuk Düzenlemeleri Bakımından Mal Rejimleri

I. Mal Rejiminde Yabancılık Unsuru ve Sınırları.....	68
II. Mal Rejiminde Vasıflandırma.....	70
III. Mal Rejimine Uygulanacak Hukuk.....	73
IV. Bağlama Noktalarının Değişikliği Meselesi (Statü Değişikliği) ve Buna İlişkin Yaklaşımlar	76
A. Değişmezlik Doktrini	77
B. Değişebilirlik Doktrini	78
V. Anglo Sakson Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimleri.....	80
A. İngiliz Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	81
B. Amerikan Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	87
VI. Kıta Avrupası Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimleri	97

A. Fransız Milletlerarası Özel Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	98
B. Rus Milletlerarası Özel Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	101
C. Alman Milletlerarası Özel Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	102
D. İsviçre Milletlerarası Özel Hukuku'nda Mal Rejimine İlişkin Düzenlemeler	108
VII. Uluslararası Düzenlemelerde Mal Rejimleri	112
A. 1905 tarihli Evliliğin Eşlerin Hak ve Yükümlülükleri ile Mallarına Etkisinden Doğan Kanunlar İhtilafına İlişkin La Haye Sözleşmesi	115
B. 1978 tarihli Mal Rejimlerine Uygulanacak Hukuka İlişkin La Haye Sözleşmesi.....	118
C. 2011 tarihli Mal Rejimlerine İlişkin Meselelerde Milletlerarası Yetki, Uygulanacak Hukuk ile Kararların Tanınması ve Tenfizi Hakkında Avrupa Konseyi Tüzük Tasarısı.....	126
1. 2011 tarihli Tüzük Tasarısının Hazırlık Çalışmaları	128
2. 2011 tarihli Tüzük Tasarısının Amacı ve Kapsamı.....	130
3. 2011 tarihli Tüzük Tasarısında Uygulanacak Hukuk	133
a. Subjektif Bağlama Noktaları.....	136
b. Objektif Bağlama Noktaları.....	140
c. Mal Rejiminin Üçüncü Kişilere Etkisi.....	141
4. 2011 tarihli Tüzük Tasarısında Milletlerarası Yetki	142
a. Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesinde Milletlerarası Yetki.....	143
b. Mal Rejiminin Boşanma, Evliliğin İptali veya Ayrılıkla Sona Ermesinde Milletlerarası Yetki	144
c. Diğer Durumlarda Milletlerarası Yetki.....	146
d. Tamamlayıcı Yetki.....	147
e. İstisnai Yetki	148

5. 2011 tarihli Tüzük Tasarısında Kararların, Resmi Belgelerin ve Mahkeme İçi Sulh Sözleşmelerinin Tanınması ve Tenfizi	148
a. Kararların Tanınması ve Tenfizi.....	149
b. Resmi Belge ve Mahkeme İçi Sulh Sözleşmelerinin Tanınması ve Tenfizi	150

Üçüncü Bölüm

TÜRK MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUNDA MAL REJİMİ

I. Mal Rejiminin Türk Milletlerarası Özel Hukukundaki Düzenlenişi, Kapsamı ve Terminoloji Sorunu	153
II. Türk Milletlerarası Özel Hukukunun Genel Esasları Bakımından Mal Rejimi.....	158
A. Yabancılık Unsuru ve Sınırları	158
B. Vasıflandırma.....	161
C. Önmesele.....	165
III. Türk Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimine Uygulanacak Hukuk.....	170
A. Subjektif Bağlama Noktaları	170
1. Statü Değişikliği.....	174
2. Mal Rejimine İlişkin Hukuk Seçimi Sözleşmesi	177
B. Objektif Bağlama Noktaları.....	183
1. Statü Değişikliği.....	187
2. Atıf.....	189
C. Uygulanacak Hukuka İlişkin İstisnai Bir Durum Olarak Taşınmazların Tasfiyesi.....	190
D. Uygulanacak Hukuku Engelleyen Durumlar.....	192
1. Kamu Düzeni	193
2. Doğrudan Uygulanan Kurallar.....	198

IV. Türk Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimine İlişkin Davalarda Yetki.....	201
A. Genel Yetkili Mahkeme	204
B. Özel Yetkili Mahkeme	205
C. Kesin Yetkili Mahkeme.....	211
D. Yetki Sözleşmesi	213
1. Türk Mahkemelerinin Münhasır Yetkili Kılınması	213
2. Yabancı Devlet Mahkemelerinin Münhasır Yetkili Kılınması.....	215
E. Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri (ADR)	218
V. Türk Milletlerarası Özel Hukukunda Mal Rejimine İlişkin Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanıma ve Tenfizi.....	222
A. Tanıma- Tenfiz Koşulları	229
1. Karşılıklılık.....	231
2. Kararın Türk Mahkemelerinin Münhasır Yetkisine Giren Bir Konuda Verilmiş Olmaması ve Yabancı Mahkemenin Kendisini Aşkın Yetki Teşkil Edecek Surette Yetkili Görmüş Olmaması	234
3. Kararın Türk Kamu Düzenine Açıkça Aykırı Olmaması...240	
4. Savunma Haklarına Uyulmuş Olması.....	245
B. Tenfiz Kararının Kesin Hüküm ve Kesin Delil Etkisinin Başlangıcı ile Mal Rejiminin Tasfiyesine İlişkin Davalarda Zamanaşımının Başlangıcı	246
SONUÇ ve ÖNERİLER	253
BİBLİYOGRAFYA / KAYNAKÇA	269